

- 1 ▶ **Küsimus:** Lõppkokkuvõttes vastutan mina kõige eest, mida alla neelan, süstin või manustan.
Vastus : Õige
Seletus: *Kõik sportlased peavad esitama ennetavaid küsimusi oma sportlaskarjääri ohtuseadmise vältimiseks. Kui teil on küsimusi – KÜSIGE! Kui te pole 100% kindel toote koostisosades või toote lubatuses – ÄRGE SEDA KASUTAGE!*
-
- 2 ▶ **Küsimus:** Dopingukontrolli rakendatakse üksnes olümpiamängudel, paraolümpiamängudel ja maailmameistrivõistlustel osalevate sportlaste suhtes.
Vastus : Vale
Seletus: *Dopinguvastased programmid on paljudel riikidel ja rahvusvahelistel spordialaliitudel. Kui olete riikliku võistkonna liige, võidakse teid testida võistlusesiseselt või võistlusväliselt, kodus või treeningul.*
-
- 3 ▶ **Küsimus:** Lühend WADA tähendab:
Vastus : Maailma Dopinguvastane Agentuur?
Seletus: *Maailma Dopinguvastase Agentuuri (WADA: World Anti-Doping Agency) missiooniks on dopinguvastase võitluse edendamine, kooskõlastamine ja seire rahvusvahelisel tasandil.*
-
- 4 ▶ **Küsimus:** Kui mingi ravimi kasutamine on minu kodumaal lubatud, on lubatud ka välismaalt ostetud sama kaubamärgiga toote kasutamine.
Vastus : Vale
Seletus: *Mõningate ravimite koostises kasutatakse erinevates riikides teatud määral erinevaid aineid. Mõningatel juhtudel võivad need ained keelatud olla. Kõiki koostisosi tuleb hoolikalt kontrollida, kahtluste korral küsige nõu oma arstilt.*
-
- 5 ▶ **Küsimus:** Mitu korda sportlast aasta jooksul üldse testida võib?
Vastus : Piiramatu arv kordi
Seletus: *Sportlast võidakse aasta jooksul testida piiramatu arv kordi – see kehtib nii võistlusesisesel, võistlusvälisel ja pistelisel testimisel kui ka sihttestimisel osas.*
-
- 6 ▶ **Küsimus:** Kas uriinianalüüsi spordis keelatud ainete või võtete avastamiseks võib sooritada suvaline labor, millel on nõutavad seadmed?
Vastus : Vale
Seletus: *Uriinianalüüsi spordis keelatud ainete või võtete avastamiseks sooritatakse üksnes niisugustes laborites, mis rahuldavad WADA rangeid nõudeid ja millele on omistatud vastav akrediteering.*
-
- 7 ▶ **Küsimus:** Apteegist (letimüügi kaudu) ostetud toidulisand peab olema spordis lubatud.
Vastus : Vale
Seletus: *Lisandite ja/või mis tahes ainete manustamine toimub teie vastutusel. Paljud lisandid sisaldavad keelatud aineid. Kuivõrd lisanditööstusele pole paljudes riikides kehtestatud mingeid piiranguid, peate olema täielikult veendunud toote kõigi koostisosade lubatuses. TARKUSETERA: kui miski näib liiga hea, et olla tõsi, on see tõenäoliselt keelatud! Toidulisandite kasutamise alternatiiviks on oma toitumisprogrammi kohandamine.*
-
- 8 ▶ **Küsimus:** Kui ma olen haige, võin tervekssaamiseks võtta ükskõik millist ravimit.
Vastus : Vale
Seletus: *Kui olete külmetunud, haigestunud grippi või heinapalavikku, EI TOHI ühtki ravimit või ainet manustada enne, kui olete veendunud selle kõigi koostisosade lubatuses. Eeltoodu kehtib nii letimüügi teel ostetud kui ka oma arstilt saadud ravimite suhtes. Pidage meeles, et positiivne test on positiivne test.*
-

- 9 ▶ **Küsimus:** Kas sportlast keelatud ainete kasutamisel abistav või selleks innustav treener või arst võib sportlase positiivse proovi korral karistada saada?
Vastus : Õige
Seletus: Keelatud ainete või võtete sportlase poolt kasutamisele kaasaaitamine või kasutama innustamine kujutab endast tõsist dopingualast rikkumist, mille suhtes kohaldatakse Maailma Dopinguvastases Koodeksis sätestatud karistust.
-
- 10 ▶ **Küsimus:** Kas dopingukontrolliametnikud peavad sportlasi nende testimise kavatsusest paar tundi ette teavitama?
Vastus : Vale
Seletus: Testimine viiakse võimalusel alati läbi etteteatamiseta. Eeltoodu tähendab seda, et dopingukontrolliametnikud võivad testimist läbi viia igal ajal ja igas kohas. Samas eeldatakse, et dopingukontrolliametnikud toimivad omal äranägemisel nõnda, et see sportlastele liigseid ebamugavusi ei põhjustaks.
-
- 11 ▶ **Küsimus:** Kui proov on võetud ja suletud ning dokumendid täidetud, tulevad kõik proovi avamise, saastamise või muul viisil manipuleerimise katsed alati ilmsiks?
Vastus : Õige
Seletus: Sportlane võib olla kindel selles, et tema proovi ei saa manipuleerida. Lisaks teavitab labor kõigist kahtlustest proovi rikkumise osas enne analüüsi teostamist.
-
- 12 ▶ **Küsimus:** Kas sportlane võib keelduda dopingukontrollist juhul, kui ta on liiga hõivatud?
Vastus : Vale
Seletus: Dopingukontrollist keeldumisega võivad kaasneda samad karistused kui positiivse proovi andmise korral. Kui sportlane keeldub teadaantud testist, peab ta esitama selgituse keeldumise kohta vastaval vormil ja informeerima oma juhtivorganit esimesel võimalusel.
-
- 13 ▶ **Küsimus:** Kas mu treener võib minuga dopingukontrollipunkti kaasa tulla?
Vastus : Õige
Seletus: Iga sportlane võib kutsuda dopingukontrollipunkti kaasa enda poolt valitud esindaja.
-
- 14 ▶ **Küsimus:** Ma olen kohustatud kasutama enda valitud proovivõtvarustust, isegi kui see minu arvates rikutud või määritud on. . . Ma ei tohi paluda asenduskomplekti.
Vastus : Vale
Seletus: Teil võimaldatakse valida proovivõtukomplekt üksikute suletud proovivõtukomplektide seast. Kui te pole rahul algselt valitud testimiskomplektiga, küsige uut ja see tõenäoliselt võimaldatakse teile.
-
- 15 ▶ **Küsimus:** Ma pean ütleva oma arstile, et sportlasena olen allutatud dopingukontrollile ega tohi kasutada keelatud aineid.
Vastus : Õige
Seletus: Teie arst peab kindlasti teadma, et keelatud nimekirjas sisalduvad ravimid tuleb asendada lubatud toodetega. Kui see pole võimalik, peate enne ravimi manustamist taotlema raviotstarbelise kasutuse erandit (TUE) oma rahvusvahelise spordialaliidu, riikliku juhtivorgani või riikliku dopinguvastase organisatsiooni kaudu. Kehtestatud on menetlused hädaolukordade lahendamiseks, millest teie arstki peaks teadlik olema.
-
- 16 ▶ **Küsimus:** Kui ma ei suuda väljutada piisavat uriinikogust, palutakse mul anda lisaks uriiniproovile ka vereproov.
Vastus : Vale
Seletus: Kui te ei suuda väljutada piisavat uriinikogust, teie osaline proov suletakse ja registreeritakse, ning kui olete selleks valmis, peate jätkama proovide andmist kuni nõutava koguse saavutamiseni.
-
- 17 ▶ **Küsimus:** Kas ravimite vastuvõtmine usaldusväärselt isikult on lubatud isegi juhul, kui ma ei tea, mida nad sisaldavad?
Vastus : Vale
Seletus: Sportlased peaksid alati teadma, mida nad manustavad. Tundmatu koostisega ravimite manustamine võib kaasa tuua positiivse testitulemuse ja olla ohtlik teie tervisele.
-

- 18 ▶ Küsimus:** Kui dopingukontrolliametnik külastab minu kodu võistlusvälise testi läbiviimiseks, kas ma tohin toast üksi lahkuda, näiteks tee valmistamiseks või korraks poodilippamiseks?
Vastus : Vale
Seletus: *Te peaksite kindlasti kaitsma oma proovi rikkumatust, viibides kogu aeg dopingukontrolliametniku vaateväljas seni, kuni test on lõpule viidud. Kui peate ruumist lahkuma, teavitage sellest dopingukontrolliametnikku ja ta tuleb teiega kaasa.*
-
- 19 ▶ Küsimus:** Kui sel nädalal on võistlusväline test juba olnud, kas järgmist tuleb oodata mitu nädalat?
Vastus : Vale
Seletus: *Järgmise testini võib minna mitu nädalat või kõigest mõni päev – või vaid mõni tund. Mitme testi läbiviimisel lühikese ajavahemiku jooksul on omad eelised, sest petturid ei saa niisugusel juhul petmisega jätkamise "ohutuses" kindlad olla.*
-
- 20 ▶ Küsimus:** Kui dopingukontrolliametnik ei esita isikut tõendavat dokumenti, võin ma testimisest keelduda?
Vastus : Õige
Seletus: *Dopingukontrolliametnikud peavad suutma tõendada oma volitusi testide läbiviimiseks ja kuulumist volitatud proovivõtueorganisatsiooni alluvusse. Kui nad seda ei suuda, märkige see vastavasse vormi, allkirjastage vorm, jätke üks koopia endale ja pöörduge viivitamatult oma alaliidu poole.*
-
- 21 ▶ Küsimus:** Kas isik, kes laboris mu proovi töötleb, teab, kes ma olen?
Vastus : Vale
Seletus: *Teie prooviga laborisse kaasapandav dokumentatsioon ei avalda teie isikut. Laborile edastatakse vaid teave spordiala/võistluse/soo/alaliidu kohta ja testi kuupäev.*
-
- 22 ▶ Küsimus:** Raviotstarbelise kasutuse erandite (TUE) programm annab sportlastele võimaluse taotleda võimalust tõsise tervisehädä ravimiseks keelatud aine abil. TUE võimaldatakse vaid juhul, kui aine pole tervisele tõsiselt ohtlik ega tõsta sooritusvõimet ning kui vastava aine või võtte kasutamisele pole alternatiive. TUE tähendab:
Vastus : a. Raviotstarbelise kasutuse erand
Seletus: *Rahvusvahelise tasandi sportlased peaksid esitama oma TUE-taotlused vastavale rahvusvahelisele spordialaliidule ja riikliku tasandi sportlased oma riiklikule dopinguvastasele agentuurile. TUE-d võimaldatakse kindlale ravimile, kindlale doosile ja teatud kindlaks ajaks.*
-
- 23 ▶ Küsimus:** Keelatud nimekiri määrab ära võistlusesiseselt ja võistlusväliselt keelatud ained ning võtted.
Vastus : Õige
Seletus: *Keelatud nimekiri vaadatakse kord aastas rahvusvaheliste ekspertide kolleegiumi poolt üle ja selle värskendatud versioon jõustub iga aasta 1. jaanuaril. Kõik sportlased peaksid veenduma selles, et nende käsutuses on värskem keelatud nimekirja puudutav teave – selleks külastage WADA kodulehekülge www.wada-ama.org.*
-
- 24 ▶ Küsimus:** Isegi siis, kui olen vigastatud ega osale võistlustel, pean ikkagi esitama oma asukohateabe asjaomastele spordiorganitele, juhuks, kui nad mind testimise eesmärgil leida soovivad.
Vastus : Õige
Seletus: *Sportlasena olete kohustatud esitama oma asukohateabe isegi juhul, kui te vigastuse või haiguse tõttu võistlustel ei osale, et dopinguvastane organisatsioon teid igal ajal ja igas kohas üles leida võiks.*
-
- 25 ▶ Küsimus:** Mind võidakse võistluse ajal testida isegi juhul, kui ma võistlema ei pääse.
Vastus : Õige
Seletus: *Kui teid on võistkonna liikmena üles antud, võite kuuluda dopingukontrolliks väljavolitute hulka olenemata sellest, kas te tegelikult võistlesite või mitte.*
-
- 26 ▶ Küsimus:** Juhul, kui minu proovist avastatakse keelatud aine, on mul õigus:
Vastus : Kõik ülalmainitud õigused.
Seletus: *Maailma dopinguvastase koodeksi üheks eesmärgiks on sportlaste õiguste austamise tagamine.*
-

- 27 ▶ **Küsimus:** Kui sageli uuendatakse keelatud nimekirja?
Vastus : Kord aastas
Seletus: Keelatud nimekirja vaadatakse kord aastas rahvusvaheliste ekspertide kolleegiumi poolt üle ja selle uuendatud versioon jõustub iga aasta 1. jaanuaril. Kõik sportlased peaksid veenduma selles, et nende käsutuses on värskem keelatud nimekirja puudutav teave – selleks külastage WADA kodulehekülge www.wada-ama.org.
-
- 28 ▶ **Küsimus:** Kui mind kutsutakse dopingukontrolli, kas ma pean siis kohe dopingukontrollipunkti minema?
Vastus : Õige
Seletus: Kui dopingukontrolli ametnik või teie saatja teavitab teid, et olete valitud dopingukontrolli, peate te kohe dopingukontrollipunkti minema, välja arvatud juhul, kui teil on viivituseks mõni mõjuv põhjus. Ka viivituse korral peate kuni dopinguproovi võtmiseni jääma dopingukontrolli ametniku ja/või saatja otsese järelevalve alla.
-
- 29 ▶ **Küsimus:** Kui ma olen oma spordialal saanud võistluskeelu, siis ma võin võistelda mõnel muul spordialal.
Vastus : Vale
Seletus: Kui te olete saanud võistluskeelu dopinguvastaste reeglite rikkumise tõttu, siis ei saa te kuni oma võistluskeelu lõppemiseni osaleda mitte mingisuguse taseme spordivõistlustel ega sporditegevuses.
-
- 30 ▶ **Küsimus:** Kui minu dopinguproov on minu riigis positiivne, siis võin ma võistelda mõne muu riigi eest.
Vastus : Vale
Seletus: Kui te olete toime pannud dopinguvastaste reeglite rikkumise oma riigis, siis tunnustavad seda kõik maailma dopinguvastasele koodeksile alla kirjutatud riigid. Seetõttu ei saa te oma võistluskeelu ajal võistelda mõne muu riigi eest.
-
- 31 ▶ **Küsimus:** Kas mind võidakse dopinguvastaste reeglite rikkumises süüdi mõista, kui ma kasutan toidulisandit, mis on saastunud keelatud ainega?
Vastus : Jah
Seletus: Isikliku kohustuse printsiibi järgi vastutab sportlane mis tahes tema organismist leitud keelatud aine eest. Võimalik dopinguvastaste reeglite rikkumine võib tuleneda nii keelatud aine tahtlikust või tahtmatust kasutamisest kui ka teie järgitud ettevaatusabinõudest. Olge alati äärmiselt hoolikas kõigi ainete, toitude (teatud riikides eelkõige liha) või toidulisandite tarbimisel.
-
- 32 ▶ **Küsimus:** Kes otsustab, kas teie raviotstarbelise kasutamise erandi taotlus (TUE), mis lubab teil kasutada keelatud ainet meditsiinilise vajaduse tõttu, kiidetakse heaks või lükatakse tagasi?
Vastus : Meditsiiniliste ekspertide komisjon
Seletus: Pärast taotluse esitamist raviotstarbelise kasutamise erandi tegemiseks asjakohasele dopinguvastasele organisatsioonile (rahvusvaheline alaliit või riiklik dopinguvastane organisatsioon ja/või vajaduse korral suurvõistluse korralduskomitee) tegeleb teie taotlusega ettenähtud protseduuri reeglite kohaselt sõltumatust arstidest koosnev komisjon. Komisjoni nimetatakse raviotstarbelise kasutamise erandi komisjoniks. Rahvusvahelised alaliidud, riiklikud dopinguvastased organisatsioonid ja suurvõistluse organiseerimiskomisjonid võtavad komisjoni vahendusel vastu otsuse teie taotluse heakskiitmise või tagasilükkamise kohta.
-
- 33 ▶ **Küsimus:** Kui ma soovin austada oma spordiala ja olla nii hea sportlane kui vähegi võimalik, siis ma pean:
Vastus : Tegema mitte midagi eelpool nimetatutest
Seletus: Oma spordialal parimaks saamisel on hädavajalikud raske töö, pühendumine ja õppimine tagasilöökidest. Samas on võitmine iga hinna eest ja tervise, kaasvõistlejate või reeglite mitteaustamine vastuolus spordi vaimuga.
-
- 34 ▶ **Küsimus:** Dopingut kasutavad sportlased rikuvad iga sportlase õigust võistelda puhtas spordis.
Vastus : Õige
Seletus: Kui sportlane kasutab dopingut, asetab ta ennast väljapoole mängu, lõpetab võistlemise spordivaimus ja sellisel juhul ei ole enam õiglast võistlust. Dopinguvastaste reeglite rikkumine on ühtlasi ka võistlusreeglite rikkumine, millega kõik sportlased nõustuvad kui ausa osalemise ja võistlemise tingimusega.
-

- 35 ▶ **Küsimus:** Kellel on õigus võtta vereproovi?
Vastus : Dopingukontrolli ametnikul, kes on kvalifitseeritud verd võtma.
Seletus: Dopingukontrolli verevõtmise ametnik on ametiisik, kes on saanud vastava väljaõppe ja kellel on dopinguvastase organisatsiooni luba vereproovi võtmiseks sportlaselt.
-
- 36 ▶ **Küsimus:** Kui pika aja vältel pärast dopinguproovi (vere ja/või uriini) andmist võidakse seda säilitada ja uuesti analüüsida?
Vastus : Kümne aasta vältel.
Seletus: Kõiki proove võidakse säilitada kuni kümme aastat ja neid võidakse mis tahes ajal selle perioodi vältel uuesti analüüsida. See tähendab, et varem kindlakstegemata aineid võidakse proovidest leida hiljem, mistõttu sportlased võivad saada karistuse ja nende tulemused võidakse tühistada veel pika aja vältel pärast algset kontrollimist.
-
- 37 ▶ **Küsimus:** Positiivne dopinguproovi tulemus on ainus võimalus sportlase karistamiseks.
Vastus : Vale
Seletus: Keelatud aine leidmine sportlase proovist on ainult üks üheteistkümnest dopinguvastase reegli rikkumisest. Mõned teised dopinguvastaste reeglite rikkumised, mille eest võidakse sportlast karistada, on näiteks proovi andmisest keeldumine või selle andmises mitteosalemine, keelatud aine valdamine, osavõtt või keelatud seotus.
-
- 38 ▶ **Küsimus:** Mind võidakse karistada seotuse eest treeneri, arsti või mõne muu abipersonali liikmega, kes kannab karistust dopinguvastaste reeglite rikkumise eest.
Vastus : Õige
Seletus: Keelatud seotus on dopinguvastaste reeglite rikkumine, mille eest sportlasi võidakse karistada.
-
- 39 ▶ **Küsimus:** Kui ma tean, et toidulisand on läbinud kvaliteedikontrolli, siis ma võin olla kindel, et see ei sisalda keelatud ainete nimekirjas olevaid aineid.
Vastus : Vale
Seletus: Ei ole ühtegi moodust, mis garanteeriks, et toidulisandid ei sisalda keelatud aineid, sest vastav tööstusharu on reguleerimata. Mitte ühelgi organisatsioonil ei ole võimalik tagada mis tahes toidulisandi või selle koostisosade ohutust. Parim moodus sportlase sooritusvõime parandamiseks on tasakaalustatud toitumine ja looduslike täistoiduainete söömine.
-